

Elektronik defter uygulamasına geçme zorunluluğu

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.41.15.02-105[242,421 VUK GT-2015/9]-58
Tarih	01.07.2016

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

KOCAELİ VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü

Sayı : 70280967-105[242,421 VUK GT-2015/9]-58 01.07.2016

Konu : e-fatura ve e-defter uygulamasına ihtiyari olarak geçen şirketin söz konusu uygulamalardan çıkıp çıkamayacağı

İlgide kayıtlı dilekçenizin tetkikinden, bilgisayarların, çevre donanımlarının ve yazılımlarının perakende ticareti faaliyetinde bulunduğunuz, elektronik fatura ve elektronik defter uygulamasına geçme zorunluluğunuz bulunmamasına rağmen kendi isteğinizle elektronik fatura uygulamasına geçtiğiniz,

mevzuatın yanlış anlaşılması nedeniyle elektronik defter uygulamasına da geçtiğiniz ancak elektronik defter uygulamasından çıkmak istediğiniz belirtilerek, kağıt ortamında tutulacak defterlerin tasdik süresi ve uygulanacak usulsüzlük cezası hususunda Başkanlığımız görüşünün talep edildiği anlaşılmaktadır.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun "Defter Tutacaklar" başlıklı 172 nci maddesinde, defter tutma mecburiyeti bulunan gerçek ve tüzel kişiler sayılmış, anılan Kanunun 174 üncü maddesinde ise, defterlerin hesap dönemi itibarıyla tutulacağı, kayıtların her hesap döneminde kapatılacağı ve ertesi dönem başında yeniden açılacağı, hesap döneminin normal olarak takvim yılı olduğu, 220 nci maddesinde sayılan defterleri, 223 üncü maddede belirtilen tasdik makamına, 224 ve 225 inci maddelerde belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde tasdik ettirmeleri gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Mezkur Kanunun "Tasdik Zamanı" başlıklı 221 inci maddesinde;

"Bu kanunda yazılı defterleri kullanacak olanlar, bunları aşağıda yazılı zamanlarda tasdik ettirmeye mecburdurlar:

...

4. Tasdike tabi defterlerin dolması dolayısıyla veya sair sebeplerle yıl içinde yeni defter kullanmaya mecbur olanlar bunları kullanmaya başlamadan önce." hükmü bulunmaktadır.

Anılan Kanunun mükerrer 242 nci maddesinin iki numaralı fıkrası ile Bakanlığımıza verilen yetkiye istinaden yayımlanan ve elektronik fatura kullanımına ilişkin usul ve esasları belirleyen 397 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile anonim ve limited şirketlerin elektronik fatura oluşturmalarına, alıcısına iletmelerine, muhafaza ve istenildiğinde ibraz etmelerine izin verilmiştir.

416 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 232 nci maddesi kapsamında fatura düzenlemek zorunda olan mükelleflere elektronik fatura uygulamasından yararlanma hakkı tanınmıştır.

Diğer taraftan, 13/12/2011 tarihli ve 28141 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 Sıra No.lu Elektronik Defter Genel Tebliği ile Vergi Usul Kanunu kapsamında tutulması zorunlu olan defterlerden www.edeften.gov.tr internet adresinde format ve standardı yayımlanan defterlerin elektronik ortamda oluşturulmasına ilişkin usul ve esaslar belirlenerek elektronik defter kullanımına izin verilmiştir.

Anılan Tebliğin, "3.3. Elektronik Defter Oluşturma" başlıklı bölümünde;

"3.3.1. Bu Tebliğ kapsamında kendilerine izin verilenler, www.edeften.gov.tr internet adresinde duyurulan format ve standartlara uygun olarak ve aylık dönemler itibarıyla elektronik defterlerini oluşturmaya ve saklamaya başlayacaklardır..." denilmektedir.

Mezkur Tebliğin, 2 Sıra No.lu Elektronik Defter Genel Tebliği ile değişiklik yapılan "3.3.4" üncü maddesinde ise;

"Aylık dönem, sadece onaya sunulan ayın defter kayıtlarını ifade etmekte olup, önceki aylara ait kayıtları içermez. Hesap dönemi veya takvim yılı içerisinde de elektronik defter tutmaya başlanabilir. Ancak hesap dönemi veya takvim yılı içerisinde elektronik defter tutmaya başlayanlar, başladıkları tarihi izleyen bir aylık süre içerisinde eski defterlerine kapanış tasdiki yaptıracaklardır." açıklaması yer almaktadır.

Konuya ilişkin olarak yayımlanan 421 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile bazı mükellef gruplarına elektronik defter tutma ve elektronik fatura uygulamasına dahil olma zorunluluğu getirilmiştir.

421 Sıra Numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile elektronik defter tutma zorunluluğu getirilen mükelleflerin durumları hakkında açıklamaların yer aldığı 26/11/2013 tarihli 67 Sayılı Vergi Usul Kanunu Sirkülerinde;

"... 1 Sıra No.lu Elektronik Defter Genel Tebliğine göre kendilerine izin verilenler, www.edeften.gov.tr internet adresinde duyurulan format ve standartlara uygun olarak ve aylık dönemler itibarıyla elektronik defterlerini oluşturmaya ve saklamaya başlayacaklardır. Defterlerini elektronik defter biçiminde tutmaya başlayanlar, söz konusu defterlerini kâğıt ortamında tutamazlar. Ayrıca hesap dönemi veya takvim yılı içerisinde de elektronik defter uygulamasına geçilebilecektir." açıklamaları yer almaktadır.

421 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile zorunluluk getirilen mükelleflere ilave olarak 454 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile aşağıda sayılan mükelleflere de elektronik defter tutma ve e-fatura uygulamasına geçme zorunluluğu getirilmiştir.

a) 2014 veya müteakip hesap dönemleri brüt satış hasılatı 10 Milyon TL ve üzeri olan mükellefler.

b) 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli I sayılı listedeki malların imali, ithali, teslimi vb. faaliyetleri nedeniyle Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK)'ndan lisans alan mükellefler. Bayilik lisansı olanlar, münhasıran bu lisansa sahip olmaları nedeniyle bu bent kapsamında değerlendirilmeyecektir.

c) Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli III sayılı listedeki malları imal, inşa ve ithal eden mükellefler.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalara göre;

Mezkur Tebliğlere göre zorunluluk kapsamında olmadığı halde e-fatura ve e-defter uygulamasına ihtiyari olarak geçen şirketiniz tarafından, Gelir İdaresi Başkanlığı'na yapılacak yazılı başvurunun idarece uygun görülmesi halinde e-defter uygulamasından çıkması mümkün bulunmaktadır.

Elektronik defter uygulamasından çıkma talebinizin Başkanlıkça uygun bulunması halinde artık kağıt ortamında tutulması gereken defterlerin 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 221 inci maddesinde belirtilen süreler içerisinde tasdik ettirilmesi gerekmekte olup, aksi takdirde aynı Kanunun 352 nci maddesi hükmü gereğince usulsüzlük cezası kesileceği ve tasdiksiz defter kullanımından kaynaklanabilecek vergisel cezai uygulamalara maruz kalabileceğiniz tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026